

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo in uprava lista je v Ljubljani, Krekov trg št. 10.

„RDECI PRAPOR“ velja v Jugoslaviji mesečno 8 K; v zasedenem ozemlju (Primorju) četrtletno 9 lir, v Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski in Nemčiji četrtletno 36 igsl. K; v Ameriki polletno 1 dolar.

GLASILO KOMUNISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Moralne propalnice.

Ruski delavni narod je po triletnem neumornem delu očistil preširno rusko ozemlje zajedalcev, roparskih plemenitašev in buržoaznih tatov, s tem da je pošteno nabrisal carskega barona Vrangla in ga zagnal s Krima, rajsko lepega polotoka v južni Rusiji. Carski baron Vrangl, veliki lopov in visoki, gosposki tat, morilec in rabelj ruskega kmeta, delavca in uradnika, požigalec in ropar ruskih vasi in trgovin v mestih, je storil toliko škode ruskemu narodu, da so vešala zanj preblago plačila. Sedaj špekulira ta zločinec po Jugoslaviji, kamor je prignal tolpo izkoriščevalcev z ničvrednimi rublji, ki jim jih bo naša državna blagajna zamenjala za dinarje, da »dvigne« veljavo našemu denarju pod ničlo. Pripeljal pa je s seboj tudi številno, nasilno mobilizirano vojsko. En del je pustil v Carigradu, drugi na grških otokih, tretji pa vzel v Jugoslavijo. Najbednejše ljudi je dal pozapreti v barake na Štajerskem in ujetniške tabore pri Mostaru in Valjevu v Srbiji, češ ker so komunisti. To je namreč tisti del, ki ga je baron Vrangl siloma odvel iz Rusije, kjer ga je podil po frontah proti ruskemu kmetu in delavcu, da je mogla v zaledju vojske francoska, angleška, ameriška in Vranglova gospoda v Rusiji naropano blago verižiti skozi Carigrad, Grško in Jugoslavijo domov po raznih Orijent in Simplon ekspresnih vlakih. Te bedne ljudi je Vrangl naložil na ladje in jih naselil po barakah, kjer so gladni in goli sebi in našim ljudem v nadlego. Prihodnje pomlad namerava s temi reveži zopet tatinske napade na Rusijo. Medtem se pa baron Vrangl s svojo neštevilno gospodo brezdelno klati po Jugoslaviji, ustanavlja trgovske in paroplovne družbe in gradi železnice, da okrade in izropa še Jugoslavijo, ker mu je odklenkalo na Ruskem. Ta mnogobrojna Vranglova tolpa živi v bahatem razkošju in povzročja z zapravljanjem nakradenega denarja draginjo v naši deželi.

Komaj je ruski narod pomel to golazen iz Rusije in začel urejevati razmere in popravljati škodo, že bilježi naše meščansko časopisje s kipečim veseljem radostno vest, da so se zopet vzdignile tolpe Tartarjev proti boljševikom. Tam Tartarjem grede na pomoč v gorah skriti ostanki Vranglovih band in ropar Mahno s svojimi tolovaji.

Naša vseslovanska meščanska svojat ne privošči ruskemu narodu zmage nad rušilci države, Vranglovimi, Mahnovimi in Tartarskimi tolpmi, temveč ščuje in goni najnekulturnejše in najsurovejše elemente na pokolj ruskega naroda, ki se je pravkar hotel posvetiti mirnemu in rednemu delu v svoji domovini. S kretenskim veseljem proslavlja naša idijotska buržoazija tartarske in zločinske elemente, ki so stokrat hujši od italijanskih fašistov in D'Anunzijevih arditov v našem Primorju. Iz poslednjih boljšev-

viških bojev proti Vranglu so znane tolpe Mahnova, ki so krale po ruskih mestih in vaseh, po kaščah in trgovinah, požigale domove in morale žene in otroke. Z odkritim veseljem pošilja naše meščansko časopisje te zločinske drhali nad ruskega kmeta in meščana, ki hočeta v miru preživeti Božič in Novo leto. Kje je vaše narodnjaštvo, kje je vaše vseslovanstvo, kje vaše krščanstvo, ve podle duše, ki sikate po meščanskem časopisju proti ruskemu narodu, ki si želi miru in se bori zanj že tri leta? Ali Vam ne govori dovolj jasno tisti klic na pomoč bratom Rusom v taboriščih, ali Vam ne tuli dovolj glasno na uhlje, kako božičnico je preskrbel baron Vrangl množici Rusov, ki jih je s silo odvedel iz Rusije, da jih po prestanih mukah zopet izkoristi v svoje zločinske namene?

Ali vam vse to ne govori dovolj jasne besede, kdo so razni grofje Bobrinskijevi, Barcevi in Vranglovci?

Le režite se, kajti vaše zlobno veselje se bo kmalu razlilo v trpek žolč!

Stavka rudarjev.

Slovenski rudarji so zapustili delo v podzemnih rovih in stopili v stavko.

To orožje jim je vsilila v roko v prvi vrsti nenasiljiva samogoltnost in brezsrčnost premogokopne družbe.

V obupni bedi je vzdignil izmučeni in sestradani rudar svoj glas za pomoč pred dvema mesecema in pol. Obrnil se je na deželno vladu, da posreduje pri premogokopni družbi in vpliva nanjo, da mu poviša sramotno nizke mezde. (Vsakemu zdravemu mislečemu človeku je jasno, da član družine ne more živeti od dnevnih 8 K 77 vinarjev.)

Vlada je uvidela potrebo zvišanja mizernih mezd in priznala upravičenost zahtev bednih rudarjev. Ker pa je vedela, da bi morala za zvišanje rudarskih mezd odkrhniti drobtinice od ogromnih in neopravičenih dobičkov premogokopne družbe, se je izjavila nepoklicanim, da posreduje med rudarji in rudniškimi lastniki.

Razočarani in zavrtnjeni v Ljubljani so se rudarji obrnili na Beograd in potrkali na vrata ministra za šume in rude. Beograd jih je zavrnil v Ljubljano. Deželna vlada pa jim je zopet odgovorila, da nima pravice primorati niti delavca niti podjetnika, da popuste pri svojih zahtevah.

To brezsrčno izkoriščanje na eni in brezmejna brezbriznost na drugi strani sta prisilile osamljenega delavca, da je v obupni bedi odložil orodje in stopil v stavko.

Komaj je storil do smrti izmučeni rudar ta korak, je zagnalo meščansko časopisje vik in krik v zaščito polne malhe podjetnikove. V tem nesramnem klevetanju se najbesnejše odlikuje glasilo pijavk in rušilcev narodne države glasilo nemških, madžarskih, francoskih in naših bankirjev, zlikavo »Jutro«, ki kliče v svojem narodnjaštvu žveplo in

ogenj nad ubogega, gladnega, bosega in golega rudarja. Ta ulizica avstrijskih, madžarskih in italijanskih kapitalistov ne privošči grižljaja belega kruha slovenskemu delavcu na Božični dan. Pfej takemu narodnjaštvu v vlačugasto jce!

Eden prvih se je oglašil socializdajalski »Naprej«. Judeževa kri mu ne da miru, da ne bi mlasknil po komunistih in po kajnovu hlepi po delavčevi krvi. Iskreno je pripravljen, da se vdinja za policijskega psa podjetnikom. Vsake besede je škoda za te propalnice in špijone!

»Slov. Narod« bilježi z veseljem prihod vojske v revirje in bi že rad čul streljanje in gledal kri.

Gospodje »Slovenca« in »Večernega lista« naj še enkrat prečitajo podlistek sobotnega »Slovenca«, kjer proslavljajo stavko kot najmodernejše sredstvo samopomoči, ki se ga je poslužila duhovščina in ljudstvo v Mehiki v obrambo pred nasilnimi prostozidarji.

Poštena javnost razume pisanje meščanskih časopisov, ker ve, da niso nikdar imeli srca za trpeči in delavni narod. V tej bridki uri ve rudar, da bje zanj srce v kmetijski, borni koči; prepričan je, da čuti ž njim ubogi kmet, ki se muči leto in dan med razori, v gozdu in hlevu, da se more visoki brezdelni gospod poigravati z brezskrbno družino pod razkošno obloženim božičnim drevescem. O, rudar čuti in se zaveda, da mu želi zmage v boju za kruh vsak ročni delavec in pičlo plačani uradnik.

In ta zavest ga krepi in mu lije poguma v izmučene prsi.

Danes stavka rudar za kruh, obleko in obutev, bori se za obrambo življenja, za svoj obstanek.

Zato zaman ves zlobni trud časopisja, da bi naprtli stavko katerisibodi politični stranki. Stavkajo, ker so prisiljeni stavkati, vsi rudarji vseh političnih barv.

Naš list, ki je glasilo trpečega in zatiranega delavstva, pošilja bednemu rudarju pozdrave vseh trpečih src in iskrene želje, da zmaga v tem težkem in pravičnem boju!

Opozarjamo Slovensko pošteno javnost na razglas Tarifnega odbora, Saveza rudarskih radnika za Slovenijo«, da ga prečita!

Politika bankroterjev.

Kdor bere »Naprej« in kdor je bral tistega od srede, je bil uverjen, da je pisec tistega članka, — vabilo Bernske konference na konferenco na Dunaju v svrhu ustanovitve nove internacionale — potil krvavi pot, ker je moral marsikaj napisati, kar je »Naprej« doslej vedno pobijal. V tem manifestu je »Naprej« prisiljen orisati svetovni imperializem in razpad kapitalizma. Do tu manifest skoraj dobesedno prevaja komunistične nazore. Nadalje zastopa dotični manifest nujnost socialne revolucije in osvoboditev politične oblasti po proletarijatu. Mani-

nifest ostro obsoja ministerijalizem (ki ga Kristan tako vroče priporoča) in zahteva diktaturo proletarijata. (Tu se je Naprejevemu piscu zlomilo pero.)

Članek se klanja ruskemu revolucionarnemu proletarijatu, ki se že tri leta vztrajno in požrtvovalno bori proti svetovnemu kapitalizmu in imperijalizmu. Po tem Judeževem poljubu se izgubi članek v ponesrečeno kritiko tretje internacionale, češ, da je ta ujedntjenje vseh komunističnih strank, ne pa vsega proletarijata, ki ga je treba »ujediniti« na Dunaju!

Oglejmo si te gospode, ki pravijo, da hočejo ujediniti svetovni proletarijat in ga zaščititi pred brutalnostjo svetovnega kapitalizma.

To so znani pomagači buržoazije, rešitelji in najemniki kapitalizma. To so Scheidemanovci in Noskejevci, ki so v krvi dušili proletarsko revolucijo v Nemčiji, Thomasi in Renaudeli v Franciji, Vanderveldovci in Destrejevci v Belgiji in njihovi podsluge Kristanovci, ki so se rinili na ministrske stolčke in lizali sol z dlani kapitalizma. Za te znane izdajalce proletarijata nima niti buržoazija več prostora, uporabiti jih pa hoče, da za Judeževe grože stopijo v službo kapitalizma in nadaljujejo svoje umazano izdajalsko početje v razrednem boju revolucionarnega proletarijata. Ti hromi individui, ki so vse zagospodarili s svojo izdajalsko politiko, ti centrumaši in reformisti vseh dežel, dediči sramotnega bankerota druge internacionale vabijo na konfenco. na kateri se bodo sestali, da se za večno razidejo. Vsa ta golazen, ki jo je proletarijat izpljunil iz svojih vrst, vse te kukavice, ki se boje zgodovinskega razvoja, hočejo obnoviti drugo žolto internacijo, da uničijo sadove svetovne proletarske revolucije.

Toda proletarske mase inozemstva, oziroma večina delavstva Francije, Italije, Španske, prvoborci delavstva Nemčije, Avstrije, Jugoslavije, Grške in drugih dežel so v taboru komunizma in vodijo boj pod praporom tretje internacionale. Vseposod je zmagala nezlomljiva volja proletarijata, ki se odločno in neizprosno izjavlja za komunistično internacijo.

Ne trdimo, da so mase nezmojljive n da morejo samo one odkriti konečno resnico. Vendar mase ne vise na zmotah, kajti spoznale so zmote vojne, zmote patrijotizma in reformizma, ki so jih drago plačale s krvjo in bedo. Voditelji centrumašev in reformistov pa dvigajo zmoto kot svoja gesla v boju proti tretji internacionali s tem, da hočejo pomagati na noge oportunistu in reformizmu..

To, kar počenja ta žolta, podkupljiva svojat, je največji zgodovinski zločin nad svetovno revolucijo. Kajti danes je zavzel razpad kapitalističnega sveta neizmerne dimenzije. Absolutna propast se reži grozeče kapitalizmu v Nemčiji, Franciji in Italiji. Nobene rešitve ni več kapitalističnemu svetu. Najmočnejše ka-

pitalistične skupine, zmagovajci v svetovni vojni. Angleška in Francoska, stoje pred praznim nič, ki je posledica njihove zmage. V Indiji, v Mali Aziji, na Irskem ih v Mezopotamiji, vsepovsod oznanjajo mogočni upori, da bje smrtna ura kapitalizmu. Vprašanje, pred katero je postavljeno naše stoletje in vsa bodočnost človeštva, je to, ali bo zavest proletarijata in volja po moči stopala v koraku z razpadom in bankerotom buržoazije. In reformisti in centuramaši, Golouhi in Kristanovci, se trudijo na vse kriplje, da izpodkopljejo zavest in voljo po moči delavstvu vseh dežel. Danes so podani vsi objektivni predpogoji svetovne revolucije, danes morajo vsi resnični revolucionarji neumorno apelirati na junaštvo, bojaželjnost in požrtvovalnost svetovnega proletarijata, danes morajo voditelji delavstvu vedno jasnejše predočevati njegovo veličastno, zgodovinsko poslanstvo. Socijalpatrijote vseh dežel, ki so vedno gojili dvom in duševno korupcijo, pa bo delavstvo samo postavilo na sramotni oder izdajalcev.

Ustavotvorna skupščina.

Za cel teden dni je ustavotvorna skupščina prekinila delovanje v skupnih sejah in se bo pred Božičem zbrala samo še enkrat, predno se poslanci razidejo domov. Medtem je skrčila svoje delovanje v poslovanje verifikacijskega odbora, ki naj ugotovi izvolitev poslancev in pravilnost volitev zlasti v tistih okrožjih, proti katerim so se pravočasno dvignile pritožbe.

Nikakor pa ne moremo šteti v delovanje konstituante — kakor to trdi meščansko časopisje — Pašičevo in Protičevu prizadevanje, namreč da združita razne politične grupe, ki bi sestavile vlado in ji dale odobrenje za izvedbo ustavnega načrta, ki ga je skovala stara vlada prejšnjega nezakonitega, začasnega parlamenta. Pašič in Protič, Pribičević in Davidović, voditelji radikalne in demokratske stranke iščejo pomočnikov za svoj rabeljski čin, da zadrgnejo konstituanti vrv okrog vratu.

Jugoslavija ima to smolo, da ni dobila konstituante v času, ko se domači in tuji, po domačih vlastodržcih favorizirani kapitalizem še ni tako ostro zagrizel v javno življenje, v času, ko ljudstvo v svoji potrpežljivosti še ni dalo potrdila obstoječim razmeram in bi moglo in smelo izraziti svojo voljo. Ljudstvo je v upanju na boljše čase čakalo in s čakanjem dopustilo, da je kapitalistični kragulj zasadil kremplje v državni obstoj in danes tišči ustavotvorno skupščino za vrat, da ne more svobodno spregovoriti, kaj da hoče.

Ustavotvorna skupščina se je zbrala prepozno. Kapitalizem ji hoče ukloniti tilnik in ji zamašiti usta. Svoje početje je razpredel v sistem, ki ga je odel v plašč opravičenosti, stkan iz ljudske poštenosti in potrpežljivosti.

Kadar se je tekem zadnjih dveh let vzdignil iz ljudstva glas ogorčenosti ali pojavil izraz nezadovoljnosti, vedno so začasni samozvanci pritiskali narodu pest na usta ali bajonet na prsa s tolažbo, da sta ves nered in vsa krivica le začasnega značaja in da jo bo mirno in lahko odpravil v ustavotvorni skupščini. Danes, ko bi narod hotel to storiti, mu isti tolažniki zabranjujejo in zahtevajo od njega, da pritisne pečat zakonitosti buržoaznemu zločinskemu postopanju v prejšnjem, začasnem parlamentu.

Vse izgleda tako, kakor da ustavotvorna skupščina ni bila izvoljena od svobodnega naroda, temveč kakor da so poslanci povabljeni od dedičev prejšnjega začasnega parlamenta v Beograd kot gostje, ki imajo pravico mirno sedeti, poslušati in odobravati. V tem

pogledu sliči naša ustavotvorna skupščina pariški konferenci, kamor je samodržec Clemenceau v imenu veselih povabil njim podložne male države.

Svoje obnašanje in pravico molka v Parizu hoče Pašič vsiliti naši ustavotvorni skupščini v Beogradu. Proti temu nasilju je prvi povzdignil svarilni glas sodrug Sima Marković in postavil na dnevni red vprašanje o suverenosti ustavotvorne skupščine. Da li bo njegov glas udušen v vreščanju vranov, ki pojejo smrtno pesem ustavotvorni skupščini, bodo pokazali prihodnji dnevi.

Narod pa ve in bo tudi dal vedeti, da končne besede ne bo spregovoril v posiljeni ustavotvorni skupščini, temveč zunaj nje, kjer ne bo faktorja razun in nad njegovo voljo.

Iz angleške delavske politike.

V angleškem parlamentu so ustanovili zastopniki delavcev dne 9. avg. t. l. »Svet dela« (Council of Action), ki ima namen kontrolirati zunanjo politiko angleškega kabineta in osobito preprečiti novo vojno z Rusijo pod pretvezo, da se mora pošiljati pomoč Poljski. Vsaka od treh skupin delavskega zastopstva (parlamentarni komitet kongresov Trade Unij, eksekutivni komitet angleške delavske stranke Labour Party in delavski poslanci) je poslala po pet zastopnikov v ta svet. Dne 13. avg. se je vršil v Londonu veliki shod zastopnikov vseh delavskih organizacij, vsi so enodušno odobrili ustanovitv tega sveta in mu naročili, da prepreči vsako akcijo proti Rusiji in da prisili vlado, da opusti blokado Rusije.

S tem je angleško delavstvo pokazalo, da je sito avantur Denikina, Kolčaka, Judeniča in Vrangla, katerim je Anglija pripomogla, da so napadli in sploh mogli napasti sovjetsko Rusijo.

Želeti bi bilo, da tudi poslanci KSJ. v Beogradu ustanove podoben svet da pazijo na to, kakšno zunanjo politiko vodi vlada eventualno preprečijo akcije kontrarevolucionarcev. Vojaško konvencijo s Čehoslovaško in Rumunijo imamo že; Kdo nam garantira, da nas te obveze ne bodo lepega dne zapeljale v novo vojno s kakim mejašem naših zaveznikov? V. M.

Strokovni pregled Strune pokajo.

Diktatura posameznih tajnikov socijalpatrijotične klike se je začela krhati. Delavstvo, ki je te prijatelje in borce za delavsko stvar spoznalo in ki se je naveličalo absolutizma v organizacijah, je začelo s takimi osebami pošteno obračunavati.

Kemični delavci v Mostah so dne 17. t. m. imeli svoj občni zbor, na katerem so, potem, ko so čuli referate s. Bartuloviča, enoglasno sprejeli resolucijo za ujedinjenje z ostalimi organizacijami Jugoslavije v enotno organizacijo. Zborovanje se je popolnoma mirno vršilo, samo g. Rejc, tajnik društva je z medklicem hotel motiti govor s. Bartuloviča, ali bi jo prav pošteno skupil, da jo ni preje skozi vrata popihal. Zanimivo je, kako si ti ljudje predstavljajo maso. Oni namreč mislijo, da je treba samo zgago delati, da bi kaj stvarnega povedali, o tem ni niti govora.

Že zadnjič enkrat, ko je bil v družbi z g. Tokanom na shodu navzoč, je hotel z medklici zmešnjavo delati. Ali ko je predsednik po dokončanem govoru s. Bartuloviča vprašal, če želi kdo besedo, se ta dva junaka nista upala niti ust odpreti. Iz tega je razvidno, da nista imela poguma zagovarjati svoje

delo pred maso, temveč sta prav lepo mirno in tiho v svojem kotičku sedela. Na shodu molčijo na vse očitke, ki se jim v obraz zalučijo, ko pa pridejo drugam, se pa jezijo, kako jih komunisti obrekujejo. Delavstvo, ki je na teh shodih navzoče, dobi jasno sliko o teh človekoljubih in junakih, ki takrat odpirajo usta, ko so sigurni, da jih kak dober komunist ne sliši, a kadar jih isti za jezik prime, tedaj jo pa poberejo.

Izgledi kažejo, da bodo s snegom zginili tudi vsi taki patrijoti in kar jih bo še ostalo, jih bomo pa v ljubljanski muzej postavili, kjer jih bode celi svet občudoval. Vstopnina bo samo 10 vinarjev.

Dopisi.

Stranje pri Kamniku. Naš častiti g. župnik Cegnar je čisto pozabil besede sv. pisma: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe«. Ta sveti mož dela le jezo in prepir med složnimi sosedi. Pred volitvami smo bili vsi dobri prijatelji, kmetje in delavci, ker smo vsi trpeli v vojni in pred vojno, še najbolj pa po vojni. Zato kmetje nimajo do prejšnjih voditeljev nobenega zaupanja. Gospod župnik je celo vojno birmal vojno posojilo, blagoslavljal vojsko in gonil fante in može na fronto, kjer jih je toliko popadalo za tisto sveto stvar in prišlo pohabljenih nazaj, kjer se zanje nihče ne zmeni. Zato se združujejo zatirani kmetje in delavci v komunistični stranki, da bosta enkrat jela in se oblekla, ker celo življenje garata in se mučita. Draginja je vedno večja, kmet pa mora prekupcem vse po ceni prodati, sam pa drago kupovati. Gospod župnik zmerja komuniste kot raztrgane barabe. Kaj moremo mi zato, ako smo pri delu stare obleke raztrgali in si novih kupiti ne moremo. Naj g. župnik boga zahvali, da ga mi dobro oblačimo in sitimo, njega, ki nič ne seje, ampak vedno žanje. Če bo šlo po njegovih pridigah, bo imel kmalu v fari same Adame in Eve brez obutve in obleke. Naj nas pusti v miru kakor mi njega, saj vemo, da bo še enkrat kričal: »Živel komunisti!«

Šmarje pri Jelšah. Naš sodrug, marljiv delavec, nam poroča, kako so mu klerikalci, samostojni in drugi farizeji nastiljali rožice na agitacijski poti. V Šmarju pri Jelšah so ondotni prebivalci z zanimanjem obravnavali komunistični program, pa se je vmešal kaplan vmes in začel udrihati čez komuniste in mestne škricke. Ko mu je pa naš sodrug povedal, kdo seje prepir med ljudi, ki bi moral bogu hvalo peti, da zastonj živi, je stisnil kaplan rep med noge in jo odkuril, kar je še o pravem času prav storil.

V Podčetrku pa je minister Kukovec sam dal na posodo svojo osebo, da bi ljudje volili ministre. Ker ve, da ga ljudje dobro poznajo, koliko mu je na srcu blagor ljudstva in se je silno bal propagande drugih strank, je pazil na ljudi, kakor vaško oko postave. Kot demokrat je imel toliko upa na zmago kakor njegov bratec Žerjav na Kranjskem. Zato je tu agitiral za bratsko samostojno, katero je sicer ošvrkal lastnoročno v »Slovenskem Narodu«. On zna dobro sedeti na ministrskem stolčku, a tudi detektivsko ulogo razume izvrstno. Po noči je vdrl z dvema orožnikoma v hišo, kjer sta spala dva naša sodruga. Dočim sta se orožnika dostojno obnašala, je minister kričal kakor čednik na paši in ukazal zapleniti sodruga leta in ju aretirati. Ostalo pa je le pri ukazu, kajti orožnika sta dobro poznala svoje predpise in sta odšla. Za to svoje delo je tudi minister žel zaslužen zmago,

zmago demokratske trojice v celi Sloveniji.

Z Vrhnike poročajo sodrugi: Pri nas živi lahkoživi inženir Vojta, ki se je učil meriti in računati, a neslanosti svojih besed nikdar ne premeri. S ponosom povdarja, da je bil v Avstriji k. u. k. oberlajtnant in da bo dal delavce postreliti, kakor je že v Rusiji mnogo boljševikov postrelil. Mi pa vemo, da doslej še ni drugega ustrelil kakor kakega kozla. Te strelja vsaki dan, zlasti kadar se mu sline cede po šefovem mestu in udriha po njem, češ, da je »ta šef« upravnik velika mrcina. Inž. Vojta rabi tukaj tak izraz, da nas je sram zapisati. Le naj si brusi jezik, gospod Vojta; kadar bo mera polna, mu ga bomo dali očistiti z jezevo kožo.

Potrpežljiva ušesa.

Škofja Loka. Naš gospod župnik je imel precej volilnih shodov, ki so se vsi enako začeli in končali. V Gabru je začel udrihati čez komuniste. Ko pa je pristopil k mizi fantiček in ga vprašal, kdaj bo dobil vrnjeno vojno posojilo, ki ga župnik podpisal na njegov račun, in ko ga je star kmetič vprašal, kje je denar za zvonove, je gospod župnik dejal, da je utrujen in se mora pokrepčati. Privoščil si je lepo mero žgane vodke in zadremal, da so ga morali z vozom odpeljati domov in mu ni bilo treba dajati odgovora. Tak je bil dnevni red vseh njegovih shodov; najprej je zabavljaj čez komuniste, potem se je krepčal s slivovko in naposled zaspal. Zato si je po volitvah z Lipčutom in Franceljnom lase pulil in na prižnici je povedal, da so se gospod knezoškof zjokali, ko so čuli, kako so klerikalci pogoreli pri volitvah. Kmetje so pa rekli, da je to vse v redu; naj se le gospod knezoškof spomni nazaj na tiste čase, ko so jokale žene in otroci, ko je on može in fante gonil na vojno. Bog vse poplača in vsakomur povrne.

Iz Zabukovce nam pišejo sodrugi: V naši občini v Grižah še vedno nemejeno kraljujejo klerikalni gospodje kot župani in občinski odborniki, ki so za časa volilnega boja opravljali službo tako, kakor v Avstriji za časa vojne. V volilne imenike so vpisavali samo svoje pristaše, fajmoštre, kaplane, Škraberje, župane in take podrepnike, ki živijo od božjih besed in tujih žuljev. Gotovo je to, da ni manjkal niti eden klerikalec v volilnem imeniku, ki je bil v osmih dneh samo dvakrat na ogled in še samo tedaj, kadar se je g. tajnikom poljubilo, od 10. ure do poldne in od 4. ure do 7. zvečer. Pri tem so nas komuniste, ki smo reklamirali, vpisali in pozneje samovoljno izbrisali. Proti takemu pačenju volilnega reda mi delavci in kmetje v Zabukovci najodločnejše protestiramo, ker si ne pustimo krasti volilnega prava in obljubljamu vsem takim županom in tajnikom zaslužen plačilo.

Nadalje nam poročajo še sledeče: Po volitvah so začeli nekateri gospodje preganjati naše sodruge. Dne 7. dec. so napadli pisarniški gospodje našega sodr. Iv. Hriberška na najsurejši način na cesti. Eden od njih ga je hotel vreči v potok, drugi pa ga je celo hotel ustreliti. Napadeni sodrug se je branil le z besedami. Drugi dan pa je šla ta nasilna in surova gosposka policija h g. ravnatelju Kralju, ki je nato odpovedal našemu sodrugu delo in stanovanje.

Mi poštene delavci najodločnejše protestiramo proti takemu terorju in zasledovanju naših sodrugov. G. Kralja pa pozivamo, da vzame sodr. Hriberška takoj v delo nazaj, ker ni imel vzroka, da ga odpusti, ker je nedolžen. V nasprotnem slučaju bomo primorani storiti korake, ki tudi upravi državnega rud-

nika ne bodo najljubši. Vam napadalcem pa kliče mo: Prišel bo čas obračuna tudi za Vas, ko se bo poslužilo delavstvo boljše metle kakor ob prevratu l. 1918.

Kočevje. Tukajšnji rudarji imamo navihanega človekoljuba v konsumnem vodji Štiberniku. Ta gospod hoče posebno osladiti praznike rudarjem. Ker jim privoščijo lepo rumenih pogač in kolačev in ker so jajca draga, nam je preskrbel koruzne moke. To je pa kupil v mestu pri trgovcu Sbillu, kar bi mogli tudi mi sami storiti, ampak na cenejši način in pa kolikor bi je hoteli. Ne vemo, kako pridemo mi do tega, da izgubimo naš itak pičli kvantum moke, ako nečemo jemati pri g. Štiberniku. Le naj kupuje moko v mestu, ali mi mu je ne bomo plačevali 1 krono dražji, kakor jo moremo kupiti v mestu. Tudi sladkor prodaja za 10 K in ješprenj za 4 K dražje. In za vse te ugodnosti naj bomo g. Štiberniku še hvaležni?

Prizadeji rudarji.

Kočevje. Dne 28. novembra sta bila v Kočevju aretirana in odpeljana v zapore okrožnega sodišča sodruga Franc in Andrej Blasutti, predsednik in tajnik strokovne zveze rudarjev. Predzgodovina in povod njune aretacije je ta: Dne 26. novembra je odhajalo iz Kočevja 61 rudarjev na volišče v svojo občino Ogulin. Sodruga Franc Blasutti jih je pred odhodom podučil, naj se lepo in pošteno vedejo. Ko so prišli sodrugi v domač kraj, sta dva sodruga stopila na bližnji travnik in v znak veselja izpali dve patroni. Nato so šli volit. Iz tega nedolžnega izraza veselja so detektivi, špijoni skovali atentat. Genijalni žandarji so izprašali volilce v Ogulinu in sestavili poročilo, na podlagi katerega sta bila aretirana sodruga Franc in Andrej Blasutti, predsednik in tajnik strokovne organizacije rudarjev v Kočevju, ki sploh v Ogulinu nista bila tisti dan. V preiskovalnem zaporu v Novem mestu, kjer so gospodje protizakonito odlašali s preiskovanjem, so jih držali do 13. decembra, dasi bi jih lahko izpustili takoj drugi dan, ker se je dognalo, da je ovadba brez podlage. V zaporu se jim je godilo kakor vsakemu, ki pride po nedolžnem v zapor. Dovolili jima niso niti privatne hrane, dasi je komunistična stranka založila zanje potreben denar in dasi jima to dovoljuje zakon. Na posredovanje komunistične stranke in pa ker se je gospodom že preneumno zdelo, držati nedolžne ljudi v zaporu radi borniranosti neukih žandarjev, jih je sodišče izpustilo iz zapore. Tem potom protestiramo kar najodločnejše proti krivičnemu in nezakonitemu ravnanju z nedolžno zaprtima sodrugoma, nadalje pa proti nasiljem in preganjanju nedolžnega delavstva sploh, zlasti ako izvira iz nesposobnosti in malomarnosti organov, ki bi morali najvestnejše izvrševati zakonite predpise.

Vrdnika. Iz vseh krajev naše ožje domovine nam pošiljajo sodrugi poročila o sredstvih in nasiljih, ki so se jih posluževali naši politični nasprotniki pri volitvah, in o površnosti in malomarnosti občinskih uradov pri sestavi volilnih imenikov in reševanju reklamacij. Na Vrhnikih so pa šli socialpatrijotje brez besednih gesel, prinesli pa so s seboj na volišče veliko zelenko močnega žganja, da bi nanj lovili volilce. Uspeh te žganjarske propagande je bila ta, da so bili osameli socialpatrijotje pijani žganja in zmage žejni. Drugič si menda ne bodo več povzročali stroškov z žganjem in neizmernim razsipanjem lažnjivih letakov.

Iz Zabukovce nam piše sodrug sledeče: Poročevalca v »Delavcu« bodejo v oči resnične besede sodrugov, približane v »Rdečem praporu«, da mu žila

ne da miru in se je zopet oglasil. Ker je pa škoda časa in papirja, mu prav na kratko povemo tole. Delavci v Zabukovci dobro vedo, kako jih vlečejo socializdajalci za nos. Dobro vedo, da se Tokan ne bo več potrudil priti v Zabukovico, ker je tako socializdajalsko zavozil delo za odpuščene rudarje v Trbovljah in v Zagorju. Vse njegove obljube so splavale po vodi, odpuščeno delavstvo ga bo sodilo samo po njegovih delih, ker se zaveda, da se socializdajalci vežejo le s podjetniki, ki jim mečejo pod noge revno delavstvo. Poročevalec »Delavca« pa naj prihodnjič pride z imenom na dan, da bo postal še slavnejši.

Domače in razno.

Dr. Žerjav med detektivi Dr. Žerjav pripoveduje kot priča v procesu Guštinčič proti Prepeluhu, da je bila revija Yougoslavie, ki jo je urejeval Guštinčič v Švici baje podpirana po bivši avstrijski vladi. On da je bil organizoval v Švici špijonažo, ki da je pazila na naše emigrante in med njegovimi špijoni, da je bil tudi neki pokojni avstrijski poročnik Knežević, ki da je bil tudi avstrijski špijon v Švici. Ta Knežević, da mu je prinesel nekega dne v ekscerptu nek dopis avstrijskega poslanstva v Bernu, v katerem je poročalo na Dunaj, da je začela Yougoslavie ponehavati, odkar ji je avstr. vlada odtegnila podporo. Mi prepustimo to stvar poroti pred katero se bo vršila obravnava proti Prepeluhu in M. Plutu, pripominimo pa, da je to najpodlji način pričanja, ker je jasno, da to ne more biti nikak dokaz proti Guštinčiču in da gre tu samo za umazano policijsko intrigo, ki se je politik, kakor dr. Žerjav, ne bi smel posluževati proti svojim nasprotnikom. Dopis v ekscerptu in pokojni poročnik je pač že preveč znatnik v političnih procesih. — Pripominjamo samo, da je velikosrbska bankokracija ponovno poskušala opravljati sodr. Guštinčiča v Švici na ta način: Ko se je leta 1918 mudil v Švici dr. Šušteršič, so bili raznesli glas, da je bil Guštinčič pri njem in da mu je ponudil Yougoslavie. Te obdolitve sta bila lansirala proti Guštinčiču neki Ernest Krulej iz Sevnice in neki Kosič iz Kinkinde. Guštinčič je v Curihu oba tožil in oba sta morala svoja obrekovanja preklicati. Krulej je pozneje sam priznal, da se je nanj vpljivalo in je Guštinčiču obžaloval, da se je dal izrabiti na tak umazan način proti njemu. Ljudje, ki niso naši pristaši, ampak samo poštenjaki in ki so v Švici z Guštinčičem občevali, so podali popolnoma drugačne izjave. Opisujejo ga kot skromnega in poštenega in kot človeka, ki je moral v Švici stradati in dosti trpeti, kar bi mu gotovo ne trebala, da je bil to, kar se mu očita.

Ženski sestanek, ki se je vršil dne 19. t. m. je bil jako dobro obiskan. Sodr. Čečeva je otvorila sestanek in nam v kratkih besedah očrtala razmere, v katerih se dandanes nahaja ženstvo. Edini izhod iz tega kaosa so močne organizacije moških, tembolj pa še ženskih, katere močnejše občutijo današnji obupni položaj življenja. Dolžnost vsega ženstva, ki se zaveda svojega poklica je, da se strne v močno fronto, katera se bo borila za politične pravice žene in katera se bo skupno z moškimi sodrugi borila za zboljšanje današnjih razmer. Predlaga, da se razširi pripravljalni odbor, katerega naloga bo privedi žene proletarke v ženski tabor, kjer se bo ženstvo med seboj spoznalo in se izobrazovalo, da se bo, ko bo zasijal dan prostosti delavnemu razredu, zavedalo svojega zgodovinskega poslanstva.

Odzvalo se je mnogo sodružic in se vpisalo v žensko pol. organizacijo, katere so s tem storile temelj važnemu ženskemu delovanju v javnosti. Pripravljalni odbor je imel po sestanku sejo, na kateri se je določilo, da se bo vršil ženski shod v dvorani mestnega doma. Z živijo-klici na žensko komunistično organizacijo se je razšlo ljubljansko ženstvo v nadi, da je izvršilo svojo prvo dolžnost.

Ustavljen promet z Bolgarijo. Bajè, ker Bolgarija ne izpolnjuje točno obveznosti mirovne pogodbe, je ravnateljstvo drž. železnic v Beogradu ustavilo od 16. t. m. ves potniški in blagovni promet. V Sofijo vozi v bodoče samo simplonski-orient ekspres. Kajti ako bi še ta ne vozil, bi se utegnili vznemiriti antantini verižniki in to vendar ne gre. Kdo bo pa valuto premikal, če bi morali gospoda verižniki sedeti za praznike v Ljubljani, Zagrebu in Belgradu in se dolgočasiti z buteljškami. Naš narod je res nezrel, da še tako važnih stvari ne razume. Je pač treba še trde šole, da bo vsaj čutil, če že noče razumeti.

Uspeh dr. Trumbiča. Rimski senat je po težkih mukah in dolgotrajni borbi sprejel rapalsko pogodbo. Torej vendar le? Kdo bi si mislil, da se bodo ti trdovratni Rimljani tako blamirali in odobrili pogodbo, ki jo je dr. Trumbič tako prefrigano zasolil? Ampak Trumbič je premeten in pretkan kakor pajčevina. V tako mrežo je kaline lovil po konferencah. Pa on zna še kaj drugega kakor pogodbe sklepati. V Dalmaciji je kandidiral na treh popolnoma nasprotnih listah. Kaj zato, če je na eni šel prav tik mandata. Dovolj je, če more dvoje nasprotujočih si nazorov zastopati. Kari minister more več ali pa vsaj toliko? Sicer gre pa na spomlad zopet v Italijo delat pogodbo. To pot pa trgovsko. In videli boste, da bo ta še bolj zvrta kakor rapalska. Takrat bo pomaranč na deželi, ne samo v Ljubljani. Še moko bo začel lfrati k nam, da bomo pogač in krofov siti in preobjedeni, da prihodnje leto ne bodo nikomur več silili na misel, ali pa vsaj na mizo ne. O ta Trumbič! Živijo Trumbič!

Par grenkih o sladkorju. Dasi nedolžno - bel, je vendar sladkor trda stvar. Marsikomu je že zagrenil svobodo v Jugoslaviji. Finančni minister Stojanovič se že dolgo trudi z njim. Nabil mu je čez 4 krone carine in 8 kron trošarine, pa se ta mrcina še ni omeščala. To že preseda ministru Stojanoviču in sklenil je, da ga izroči našim vrlim bankirjem, ki so že toliko žrtev prinesli domovini na oltar, da se sami ukvarjajo z njim. To se pravi, v monopol jim ga je izročil. Ti mu bodo že pokazali. Na vsako kilo jih bo dobil 6 po grbi, ta sladkor; namreč 6 kron za kazen ali pa še več. Naši ljudje so pa tako neumni, da mislijo, da je minister kriv ali pa gospodje trpini - bankirji, če je tako drag. Tako trdi je in nesramen, ta sladkor, in belino hlino in sladkost. Sploh pa mislim, da ga bo naš narod, če si bo nabral še kaj navdušenja in patrijotizma prihodnje leto, popolnoma bojkotiral. Tudi naše uredništvo ga ne bo več objavljalo med domačimi vestmi, ampak ga bo prihodnjič vtaknilo med tuje ali pa divje vesti.

Nehvaležnost je plačilo sveta. Slovenci smo res nehvaležen narod. Prvi po prevratu je prišel blagi veletrgovec z moko Knez na to idejo, da se da fina in najlepša moka mleti tudi iz graška in ljuške. Za to pametno odkritje je pa blagi gospod žel veliko grenkih in težkih očitkov. Vsa požrešna javnost je zagodrnjala. Celo prvi sodnik je bil tako nepreviden, da se je zmotil in mu dal 14 dni tihega odmora v državnem sta-

novanju. Višji in brihtnejši gospodje sodniki so pa razsodili, da za ubogega Kneza nista samota in zapor, ker on mora delati, neumorno delati za ta gladni narod. Časopisje je bilo vsaj toliko obzirno, da ni preveč kričalo. Le ta lakotna drhal ne da miru, ker je vedno nezadovoljna in godrnja. Za svoj ženijalni izum žanje ubogi Knez tako nehvaležnost. Saj se ni nikdar bahal z njim. Celi dve leti je molčal, ker je skromen in ponižen in z malim zadovoljen. (Kajti on noče celih 14 dni državi delati sitnosti, zadovoljen je tudi s štiri dnevni.) S svojo malkontentnostjo oviramo gospoda Kneza na poti izumov. Jaz stavim glavo, da bi on znal tudi kamen dobro vporabiti, ako ga ne bi ta neuki narod motil in blatil. Pa tako smo vedno delali z velikimi možmi, namesto, da bi jim hvalo in slavo peli. Kristus je vino delal iz vode in je prišel v zgodbe, pa je napojil le par svatov. Ubogega iznajditelja Kneza, ki je nasitil cel slovenski narod, pa gonite v zapor.

2260 rabljevih žrtev. Sekretariat komunistične omladinske internacionale nam dostavlja: V razgovoru z buržoaznim časnikarjem Štefanom Lazarom, sodelavnikom »Pešti Hirlapa« je rekel rabelj Aleksander Džer, da je za časa svojega delovanja obesil 2260 ljudi, ki so bili vsi obsojeni zaradi veleizdaje. Del teh žrtev je bil obsojen še od avstrijskih vojnih sodišč. Veliko večje pa je število sodrugov in sodružic, ki jih je ta rabelj obesil po padcu sovjetske Madžarske. Na tisoče žrtev ječi danes v ječah in več sto njim preti ista usoda, ki jo je rabelj pripravil 2260 ljudem. Sodrugi, delavci! Poslušajte stok sodrugov po ječah! Klic madžarske stranke na pomoč ne sme iti mimo.

Mednarodni pregled.

Rdeča armada zasedla bivšo Balahovičevo fronto.

Moskva. Poljska vlada je izjavila, da so bili vsi civilni Petljurovi ujetniki, člani njegove vlade in vsi njegovi vojniki razoroženi in internirani. Ravno tako je poljska vlada ukrenila z Balahovičevimi četami. Rdeče čete so zasedle bivšo Balahovičevo fronto v vsem obsegu.

Naše slovensko meščansko časopisje pa kliče te internirane propalice Petljuro in pustolovca Balahoviča v boj zoper Rusijo, da jo rešijo boljše viki. S tem dela naše meščansko časopisje isto kakor če bi klicalo Karla ali pa Šušteršiča, naj prideta rešit Jugoslavijo.

Lenin proti Zvezi narodov.

Moskva. »Izvestja« priobčujajo sledeči članek Lenina glede stališča Rusije napram Zvezi narodov: »Sovjetska Rusija ne priznava Zveze narodov. Cilji in smotri Rusije so dovolj jasni vsakomur. Proletariat ji je poveril ustvaritev sovjetske vlade po celem svetu. Rusija ne bo pustila Evrope nikdar v miru in bo zadala kapitalističnim državam strašne udarce. Naša pot je posejana s trnjem in s številnimi ovirami. Jaz in moji tovariši bomo lahko padli, toda bodoči rodovi bodo doživeli dan, ko bo vladala na svetu le ena država — človečanstvo.

Pred velikimi stavkami v Letski.

V Rigi in drugih letskih mestih pričakujejo v bližnjih dneh splošno ustajajo vseh železničarjev, poštnih in brzojavnih nameščencev, ki so stavili vladi zahteve po zvišanju plač in poboljšanju preskrbe.

Vranglovci v Besarabiji.

Moskva, 14. dec. Belogardistični list »Epoha« javlja, da se je veliko število Vranglovih beguncev zbralo na meji Besarabije.

Končani boji.

Moskva, 14. dec. Vsled prenehanja sovražnosti je štab revolucionarnega vojnega sveta sklenil, da do nadaljnjega preneha z izdajanjem vojnih poročil.

(Rosta, Beograd).

Sovjetska Rusija balkanskim državam.

Iz Moskve prihaja sledeča važna vest: Komisar zunanjih zadev, sodrug Čičerin, je poslal balkanskim državam (Jugoslaviji, Bulgarski in Grški) noto, v kateri ugotavlja, da vkljub vedno večjim simpatijam delavnih mas teh dežel za Sovjetsko Rusijo, te vlade prožijo pomoč ostankom belih Vranglovih čet in s tem favorizirajo nov napad na Sovjetsko Rusijo. Ruska Sovjetska republika je pripravljena, da v sporazumu s temi državami izbriše sledove teh omenjenih dejstev. Ruska vlada medtem obžaluje, da je prisiljena, da da vlada protest proti takemu postopanju omenjenih vlad, kojih neprijateljsko obnašanje ni šlo neopaženo mimo. Ruska vlada smatra za sigurno, da bi v slučaju, da pride izmed Rusije in omenjenih vlad do stalnih in normalnih odnošajev, bilo lahko odstraniti vse vzroke nesporazumevanja. Ona predlaga radi tega vladam omenjenih držav, da nemudoma stopijo v pogajanja glede vzpostave normalnih in prijateljskih odnošajev s Sovjetsko Rusijo.

Komunistični proletarijat Jugoslavije se pridružuje protestu in predlogu ruskih sodrugov in stavlja pri tej priliki zahtevo, za katero bo on zastavil vse sile. Ven z ruskimi kontrarevolucionarji, ven z Vranglovci. Mir s Sovjetsko Rusijo.

Angleška proti reorganiziranju Vranglove vojske.

Moskva, 12. dec. Angleška je oficijelno prenehala pomagati Vranglovim beguncem. Lojd George je izjavil, da je usoda Vranglove vojske sedaj zapečaten in da bo Angleška preprečila njeno reorganiziranje v Turčiji ali na Balkanu (Rosta, Beograd).

Francoska in Italija za razoroženje Vranglovcev.

Moskva, 14. dec. Vsled pritiska Italije sta francoska in italijanska vlada sklenili razorožiti Vranglove čete. Vrangl je izdal naredbo za razpust južno ruske vlade.

Teden otrok.

Moskva, 4./XII. Centralni odbor za organiziranje otroškega tedna je razglasil poziv, v katerem pravi, da je bilo v Moskvi pred revolucijo 12 otroških vrtov z 250 nastavljenici. Sovjetska republika je postavila 250 otroških vrtov s 13.000 otroki. Kljub temu imajo delavne množice še velikansko nalogo, da uredijo potrebe celokupne mladine. Posebni propagandni vlak je bil poslan v vasi, ki naj v Kursku, Rostovu, Jekaterinodarju in po drugih krajih pripravljajo otroški teden.

Konferenca ruskih delavskih žen.

Moskva, 4./XII. Vseruska konferenca zastopnikov organizacij ruskih delavskih žen se je sestala v Moskvi. Na tej konferenci so govorili Aleksandra Kolontaj, Hamenjev in zastopniki internacionalnega ženskega gibanja.

Prehrambeni položaj sovjetske Rusije.

Moskva, 9. oktobra. Do 20. novembra t. l. je doseglo skupno število ruskega žita 120.250.000 pudov. To število presega vse žetve preteklih let. Preteklo leto je bilo do 1. decembra pospravljenih le 57 1/2 milijona pudov, predlanskim pa — 47 milijonov, za časa carja pa 5H 1/2 milijona pudov. Največjo količino dajejo še vedno stare sovjetske

provincije, ki so prinesle dvakrat več kakor preteklo leto.

Proletarska solidarnost.

Moskva, 9. decembra. Skupina ameriških delavcev, ki je dospela v Petrograd, je komisarijatu za zdravje dala na razpolago 8 zabojev zdravil, ki so jih nakupili za prostovoljne darove v inozemstvu. Nekaskupina ameriških delavcev je prepustila komunistični internacionalni 11 zabojev zdravil, tretja skupina 170ih delavcev — 340.000 sovjetskih rubljev in izdatne svote ameriškega, angleškega in nemškega denarja.

Kulturno delo v Sovjetski Rusiji.

Moskva, 8./XII. Radiolaboratorij v Nižnjem Novgorodu je ustanovil oddelke za brezžično telefoniranje in je imel že uspešne poskuse, da stopi v stik z oddaljenimi mesti sovjetske Rusije.

Vzhodni narodi v revoluciji

Moskva, 5. decembra. Čičerin je dobil od Kemal paše, predsednika turške narodne skupščine pozdravni telegram, v katerem stoji: narodi vzhoda so prožeti z revolucionarno zavestjo in zločinska kolonijalna politika kapitalističnih zapadnih držav jim je jasna. Približuje se čas boja in ujedinjenja delavcev zapada z vzhodnimi narodi proti zapadnemu kapitalu.

Ogromen plen na Krimu.

Moskva, 5. decembra. Zaradi svojega paničnega bega ni imela Vranglova vojska časa, da bi kaj uničila. Zaplenjene so ogromne množice tehničnega, poštnega in telegrafskega materijala tujega izvora. Kmalu bo razglašeno število celotnega plena.

Italijanski socijalistični kongres se bo vršil v Viareggiu. (Delo). Kongres italijanske socijalistične stranke, ki bi se moral vršiti v Firenci, se sestane v Viareggiu, ker se branijo lastniki florentinskih gledališč, odstopiti potrebne prostore, najbrž pod pritiskom florentinske občine. V Viareggiu so kongresni prostori pripravljani v gledališču Politteamu.

Dunaj. Stavka avstrijskih državnih uradnikov je končana. Vlada je morala popustiti in ugoditi njihovim zahtevam, ker se je stavka razširila vsepovsod in je žandarmerija izjavila solidarnost s stavkujočimi. Komaj je končala uradniška stavka, je že izbruhnila stavka natararjev, ki se je razširila po vseh okrajih dunajskega mesta. Končala je stavka kovinarskih delavcev, ker so podjetniki ugodili njihovim zahtevam. Istotako je vlada ugodila materijelnim zahtevam stavkujočih pismonoš in šoferjev.

Armenija. Lenin je naslovil na revolucionarni komitet sovjetske republike Armenske naslednji telegram, ki so ga podpisali Kasianec, Avis, Bekradijaneč, Drlatjanec, Maravjanec in Targabljanec: »Na našem zmagonosnem potu svetovne revolucije smo prožeti s polno vero, da bodo vsi gaženi vzhodni narodi na naši strani proti zapadnoevropskemu imperijalizmu.« Lenin je obenem pozdravil Armenijo kot novega boritelja za sovjetsko republiko.

Beli teror nad poljskimi kmetijskimi delavci.

Poljski socijalisti so vložili v državnem zboru (sejmu) interpelacijo, ki nam podaja pretresljivo sliko o groznih mukah, ki jih trpe poljski delavci pod veleposestniki, junkerji in tem poslušnimi oblastmi.

Nezaslišana nasilstva izvršujejo junkerji in njihove oblasti nad poljskim

delavstvom. Skoro v vseh okrajih, ki so bili preje v boljševistiških rokah in jih je zopet zasedla poljska armada, so delavci zapustili delo na polju in se poskrili po gozdovih, ker so videli krvava nasilstva meščanskih oboroženih band, osobito v okrajih Zamosc, Hrubioszow in Mawa. Samo v okraju Sjedlec je bilo aretiranih okoli 300 delavcev in 30 od teh brez vsakega sodnega postopanja ustreljenih. Mogli bi navesti tisoče sličnih slučajev nečloveških, barbarskih zločinov nad revnim kmetijskim ljudstvom, ki je izročeno na milost in nemilost krvoločnim veleposestnikom in oblastnikom. Vlada ne gane niti s prstom, da bi kaj ukrenila proti temu živalskemu početju. Okrajni glavar Heymann, namestnik policijskega načelnika Golebski in preiskovalni sodnik Szczepanski, ki so mučili žene do krvi v okraju Rypin, še vedno sede na svojih mestih.

V očigled brezbriznosti vlade napram nasilstvom veleposestnikov, so bile sekcije strokovnih organizacij poljedelskih delavcev prisiljene proglasiti stavko, ki se širi po celi deželi.

(Rothe Fahne.)

Beli teror na Madžarskem. V Vukovaru so iz Donave potegnili 20 otroških trupel, žrtev madžarskega belega terorja, ki razsaja pod zaščito krščansko nacionalnih zločincev Hortyja, ki mu je demokratična mala antanta pripomogla do vlade.

»Slovenska dijaška zadruga v Pragi« podaja nekoliko podatkov, da uvidi javnost v koliko je upravičena obrniti se na njeno pomoč. Pri sestavi mesečnih izdatkov so vzete v poštev najnižje in srednje postavke, koje so člani navedli in ti so: Stanovanje 180 do 200 K č, razsvetljava 45—50 K č, kurjava 50—70 K č, eventualni zajutrek 30—35 K č, hrana v menzi 240 K č. neobhodno potrebni priboljšek k tej hrani 60 K č, perilo 40—50 K č, prava obleke in obutve 35—50 K č, tekoče šolske potrebščine, takse, knjige, kurzi in podučne ekskurzije 80—150 K č, tramvajski listek (večina stanuje v predmestih) 36 K č. Skupaj: 796—941 K čeških, to je po ugodnem kursu 160 1273 6—1505 6 K jugoslovanskih. Takih svot slovenski dijak ne zmore. Vlade podpore, ki znašajo po 860, 760, 660 K j, oziroma 950, 760, 570 K j, pri tehnikih, prijemki od svojcev in skromne podpore zadruge te mesečne svote ne dosejajo. Naj se tedaj dijak zadolži in prevzame težke moralne posledice? Pač boljše, da zove javnost na sopolno.

Prejeli smo sledeči dopis iz Prage, ki se je precej zakasnil na pošti: »Slovenska dijaška zadruga v Pragi« je štela v šolskem letu 1919/20 170 članov, letos 203. Od teh je podpore potrebnih, po svojih dohodkih več ali manj, 90%. Ker se dijak sam ne more popolnoma vzdržavati, bodisi z vladno štipendijo, bodisi s lastnimi dohodki, mu mora »Slovenska dijaška zadruga v Pragi« kriti mesečni primanjkljaj. Pri takem številu potrebnih, dela to v današnjih razmerah odboru zadruge nemale skrbi. Odkod dobiti potrebna denarna sredstva. Obračamo se zato na našo javnost in prosimo, naj nam priskoči na pomoč. Prispevke oddajte našim članom nabiralcem, ki bodo med počitnicami opravljali častno nalogo nabiranja. Kjer teh ni, pošljite svote na Jadransko banko v Ljubljani na račun »Slovenske dijaške zadruge v Pragi«.

Društvene vesti. Savez poljedelskih delavcev Jugoslavije bo imel svojo glavno skupščino dne 6. januarja 1921 ob 8. uri dopoldne v Radniškem domu, v Novem sađu, Lazareva ulica 14 s sledečim

dnevnim redom: 1. Konstituiranje. 2. Poročilo stare uprave. 3. Poročilo o ujedinenju. 4. Pretres saveznih pravil. 5. Akcija in taktika ujedinenega Saveza. 6. Agrarni problem in Savez poljedelskih delavcev Jugoslavije. 7. Internacionalni stiki. 8. Volitev centralne uprave in finansijske kontrole. 9. Vprašanja in predlogi. Ker naš Savez ni imel kongresa napram »Soluciji«, bo ta skupščina zajedno kongres ujedinenja organizacij poljedelskih delavcev v Jugoslaviji, ki stoje na stališču revolucionarne razredne borbe. V tem smislu obveščamo sorodne, bratske organizacije v ostalih pokrajinah, da bi pravočasno izbrale svoje delegate.

Uprava Saveza poljedelskih delavcev Jugoslavije.

Vsem cenjenim naročnikom. Vsled mnogobrojnih pritožb od naših cenjenih naročnikov, da ne dobivajo redno našega lista, smo vložili tozadevno vlogo na pošto in brzojavno ravnateljstvo v Ljubljani, katero nam je obljubilo uvesti tozadevno preiskavo. Ker pa še vedno prihajajo ustmene pritožbe po drugih osebah, da ta ali oni še ne dobiva redno da nam to takoj sporoče potom dopisnice, na kateri naj bo natančen naslov: ime, priimek, ulica, cesta, hišna številka, eventualno nadstropje in zadnja pošta, nadalje natančno navedbo katerih števil našega lista sploh niso prejeli odnosno v kolikih dneh po izhajanju prejmejo naš list, Da se to neredno dostavljanje jemljito odpravi, prosimo tozadevno, da nam vsi prizadeti naročniki gredo na roko in tako omogočijo upravi kakor tudi poštnemu ravnateljstvu, da se v tem oziru čim preje napravi red.

Upravništvo.

Bivši pevski odsek »Svoboda« se je preselil v Delavski dom, ter ima redne vaje isto tam. — Vsi dopisi: Delavski dom, Turjaški trg št. 2.

Izkaz darov železničarjev za svoje padlih z dne 24. aprila 1920 na Zaloški cesti. Čepin Vid, Pavlič H., Toni Jože, po 50 K, Lemež Mil. 40 K, Selan Fr. 30 K, Neuger Fr., Kovačič F., Brumer Jos., Baznik J., Lešnik J., Sabamun A., Dreo Ant., Kregar Jože, Jančigaj Jože, Kastelic Ant., Mikec, vsi po 20 K, Završek J., Čatar J., Klopčič R., Logar Ant., Stojkovič A., Božič Lojze, Rešek R., Bizjak K., Podliper J., Šmajdek Fr., Oblak Tom., Hojker K., Novohradsky L., Uraščič A., Glavan Ant., Eržen Fr., Maver Anton, Kancler, Schlamberger, vsi po 10 K, Pott K. 12 K, Vidic Ernst 15 K, Završan Fr. 6 K. Skupaj 663 K.

Izkaz darov železničarjev za žrtve. Sodr. Makuc 100 K, Kovač Iv. 50 K, Kršinar Ant. 15 K, Deisinger May, Jagodic J., Kaplja Fr., Godnič Rud., Žorga Rud., Dobnikar Ant., Baznik Iv., Štefanijača Marko, Jančigaj Jos., Uran Alois, Eržen Franc, Dragar Ant., Verbek Ant., Pavlič Fr. III. rezerva, Vodlak Frid., Zupan Ant., Bračko Iv., Novohradsky, Glavan Ant., Vidic Ernest, Modec Ant., Florjančič Andr., Herbst Pavel, vsi po 20 K. Schlamberger, Rozman Aug., Prstošek Jul., Heller Iv., Božič Alois, Pušnik Mart., Kovačič II. Fr., Sluga Fr., Cvelbar Fr., Dolničar Alois, Kokalj Fr., Bučar Fr., Berčič, lampist, Velepčič, lampist, Krstelj Jos., Ribič Karl, Kožar, Završnik Jos. Marinka, Vrtačnik Fr., Grbec Jožef, Srebotnjak Ant., Furlan Jos., Vičič, Ladstätter, Oblak Tom., Cernač Alois, Cerar, Cerkvenik Karl, Krhne Ant., Engelman Karl, Prevc E., Stregar Fr., Skoda Jos., Vertl Fr., Lorbek Fr., Jakopič Valent, eden nečistljiv, Osmek Drag., Jeras, Čarman, Klopčaver Jos., Sevšek Jos., Magdič Iv., Habjan Bog., Svoljšak Tom., Hlede Iv., Doljak Fr., vsi po 10 K. Markuš Tom. 8 K, Dudek Alb. 7 K, Hvalič Iv. 5 K, Herzenjak, Okršlar Ant., Rotar Fr. po 3 K. Anžlovar Jos. 2 K, Zupan, Gorše, Čerin Fr., Pustovrl, Lubič Iv., Svoljšak, vsi po 20 K. Varšek 10 K, Selan 8 K. Nabiralna pola št. 31 iz Drvara 254 K, skupaj K 1548.—, preje izkazanih K 75.654.79, skupaj K 77.202.79.

Odbor.

Nabirajte za tiskovni sklad!